

Verslag internetconsultatie

“wetsvoorstel bovenbouw havo-vwo”

(edoc 512410, projectgroep Profielen)

Verslag internetconsultatie "wetsvoorstel bovenbouw havo-vwo"

1. Inleiding

Op 20 september 2012 is de openbare internetconsultatie gestart over het concept wetsvoorstel bovenbouw havo-vwo. De consultatieperiode was van 20 september – 29 november 2012. Maatregelen in wetsvoorstel zijn:

- a. afschaffen verplichte vak Algemene Natuurwetenschappen (ANW);
- b. afschaffen verplichte vak Culturele en kunstzinnige vorming (CKV), in plaats daarvan een algemene wettelijke opdracht voor culturele vorming;
- c. verplichte wiskunde voor havo profiel Cultuur en Maatschappij (C&M);
- d. aanpassing vakbenamingen Latijnse taal en literatuur en Griekse taal en literatuur tot Latijnse taal en cultuur en Griekse taal en cultuur.

Op de maatregelen a, b en c kan gereageerd worden door beantwoording van de vraag: *Welke opmerkingen heeft u over het wetsvoorstel inzake de Tweede Fase havo en vwo?*

Dit verslag geeft informatie over de volgende zaken:

- H2: feiten en cijfers over internetconsultatie wetsvoorstel bovenbouw havo/vwo
- H3: argumentatie van respondenten per maatregel uit wetsvoorstel
- H4: proces en besluitvorming

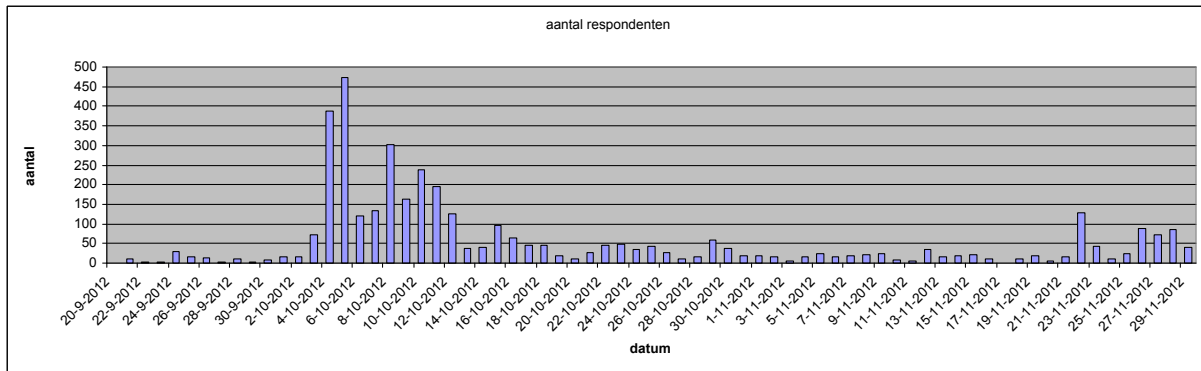
2. Feiten en cijfers

In de periode van 20 september tot 29 november 2012 hebben 3908 respondenten één of meerdere reacties gegeven op de openbare internetconsultatie.nl (tabel 1). De respondenten hebben op één of meerdere van de maatregelen genoemd in het wetsvoorstel bovenbouw havo/vwo gereageerd.

Openbaar	2281
Niet openbaar (niet zichtbaar voor bezoekers internetconsultatie)	1627
Totaal aantal respondenten internetconsultatie wetsvoorstel bovenbouw havo/vwo	3908

Tabel 1: aantal openbare vs niet openbare respondenten

Vanaf 3 oktober neemt het aantal respondenten per dag enorm toe (tabel 2). De eerste twee weken waren er gemiddeld 11 respondenten per dag. In de week daarna waren het er gemiddeld per dag 84 respondenten per dag. Deze enorme hausse aan reacties op de internetconsultatie is te mede te verklaren door de aandacht die er vanaf 3 oktober is voor het wetsvoorstel in de (social)media.

Tabel 2: aantal respondenten per dag (20 september – 29 november 2012)

Het overgrote gedeelte ($\pm 85\%$) van de respondenten reageert op de maatregel CKV (tabel 3). Verder reageren er ook veel mensen op de maatregel 'wiskunde verplicht voor havo C&M'. Echter, zij melden dan niet dat ze tegen deze verplichting zijn, maar meer dat er onvoldoende keuzemogelijkheden voor kunstvakken overblijven voor leerlingen met het profiel C&M. Onderstaande tabel geeft een indicatie van de verhoudingen tussen de aantallen reacties per maatregel.

Maatregelen	% positief	% negatief
Algemene reactie op wetsvoorstel	0,1%	3,9%
Reacties op CKV	0,6%	85,6%
Reacties op ANW	0,6%	1,2%
Reacties op verplicht wiskunde havo C&M	0,9%	5,8%
Reacties op aanpassing vakbenaming Latijn en Grieks	0,2%	0,3%
Niet te duiden 0,8%		
Totaal%	2,4%	96,8%

Tabel 3: indicatie verhouding aantal reacties per maatregel

Uit de aard van de reactie blijkt dat veel respondenten denken dat culturele vorming in de bovenbouw havo en vwo wordt afgeschaft. Medio oktober heeft OCW op www.rijksoverheid.nl achtergrondinformatie over het conceptwetsvoorstel geplaatst. Via de internetconsultatie wordt ook naar deze link verwezen.

Veel respondenten hebben bij het invullen van de internetconsultatie gegevens ingevuld, zoals de bedrijfsnaam. Op basis van die gegevens is er een globaal beeld gevormd van de sectoren waar de respondenten vandaan komen. Ongeveer 42% van de respondenten komt uit de onderwijssector (schoolleider, docent, leerling). Uit deze analyse kan opgemaakt worden dat ongeveer 14% van de respondenten afkomstig is uit de kunst- en cultuursector.

Soort respondenten op gehele wetsvoorstel	Aantal	%
VO-scholen, leerlingen, docenten	1636	42%
HO/WO	118	3%
Kunst- en cultuursector	534	14%
Overige respondenten (bonden, gemeentes, e.d.)	1620	41%
Aantal respondenten	3908	100%

Tabel 4: indicatie aantal respondenten per soort instelling (20 september – 29 november 2012)

De tweede hausse aan reacties in oktober kan mede verband houden met dat er in de media werd geschreven dat door het schrappen van het vak CKV er 1500 banen verloren gaan. Uit nadere analyse o.b.v. de 'Kerncijfers OCW' (mei 2012) blijkt dat het aantal

personen dat het vak CKV geeft 2000 is. Het aantal docenten dat CKV als eerst vak geeft is 372. Niet bekend is om hoeveel onderwijsuren het gaat. Ter informatie hieronder de beschikbare gegevens over dit onderwerp.

Onderwijspersoneel in het VO	
Totaal aantal fte's in het VO	61.900
Totaal aantal onderwijspersoneel	76.000

Bron: : *Kerncijfers OCW (mei 2012, pag.107)*

Aantal CKV-docenten	
Totaal aantal personen dat het vak CKV geeft	2.000
Aantal docenten dat CKV als 1 ^e vak geeft	372
Aantal docenten dat CKV als 2 ^e vak geeft	938
Aantal docenten dat CKV als 3 ^e vak geeft	464

Bron: *Interne rapportage, integrale personeelstelling (IPTO, 2011)*

3. **Argumentatie per maatregel**

In deze paragraaf wordt een indruk gegeven van de negatieve argumentatie van de respondenten per maatregel of over het wetsvoorstel in het algemeen.

a. Algemene reacties op wetsvoorstel:

- Te veel nadruk op de kernvakken Nederland, Engels en wiskunde;
- Het curriculum wordt door deze maatregelen te eenzijdig;
- Leerlingen (m.n. kunstzinnige, artistieke leerlingen) kunnen niet meer alle talenten ontplooiën;
- Dit is de zoveelste verandering in korte tijd, laat de tweede fase even met rust!
- De maatregelen sluiten niet aan bij Rapport Dijsselbloem;
- De maatregelen zijn te veel toegespitst op de 'gemiddelde' leerlingen;
- Reactie van Zeldenrust-Steelantcollege: het wetsvoorstel levert mogelijk een probleem op voor scholen die tweetalig onderwijs (TTO) bieden in bovenbouw vwo.

b. Culturele Kunstzinnige Vorming (CKV): Het grootste deel van de respondenten is tegen afschaffing van CKV of cultuuronderwijs in het algemeen, en noemt niet specifiek de afschaffing van het verplichte examen.

- Afschaffing van CKV is kapitaal vernietiging, er is afgelopen 10 jaar flink in geïnvesteerd, zowel in de ontwikkeling van het vak, als in de docenten;
- Afschaffing van CKV leidt tot verschalig van cultuureducatie;
- Cultuureducatie en CKV is een verrijking voor leerlingen, m.n. ook voor de allochtone leerlingen en de minder bedeelden in de maatschappij;
- Deze maatregel past niet bij de adviezen van de Verkenningcommissie Kunstvakken;
- Afschaffing heeft negatieve gevolgen voor de doorstroom naar het HO (m.n. gericht op kunst en cultuur) en de pabo;

- Als CKV in het vrije deel van het curriculum nog aangeboden mag worden, zal cultuureducatie niet meer voor iedere leerlingen toegankelijk zijn;
- Het vak CKV heeft nog niet voldoende de tijd gehad om helemaal 'uit de verf' te kunnen komen, geeft het vak de tijd!
- CKV moet als verplicht examenvak blijven, mits de wettelijke kaders scherper worden gesteld, het een vak een echt examencijfer krijgt en gegeven wordt door opgeleide vakdocenten CKV (en verander de naam van het vak waarbij de nadruk meer op de "C" komt i.p.v. de "K");
- De maatschappij vraagt om mensen die creatief en 'out of the box' kunnen denken, deze maatregelen zal het stimuleren van creatief denken tegengaan;
- Door deze maatregel worden ook cultuurinstellingen gedupeerd;
- Een demissionair kabinet behoort niet meer te beslissen over een dergelijke maatregel;
- Afschaffing van CKV sluit niet aan bij de stimulans voor '21th century skills';
- Door deze maatregelen gaan veel banen verloren (1500 CKV-docenten), maar ook bij zzp'ers en kunstinstellingen.

c. Algemene natuurwetenschappen:

- Van havisten, maar zeker vwo-leerlingen mag een zekere basis kennis over natuurwetenschappen verwacht worden;
- Er wordt voor gesteld om het vak ANW wel in het M-profiel (E&M en C&M) te laten bestaan;
- Het aantal uren voor exacte vakken neemt hierdoor af.

d. Wiskunde c voor havo profiel C&M: veel respondenten zeggen niet dat ze tegen het verplichten van wiskunde voor het havo profiel C&M zijn, maar zijn tegen deze maatregel omdat er onvoldoende keuzemogelijkheden voor kunstvakken overblijven.

- Door wiskunde te verplichten in het profiel havo C&M betekent dat C&M-leerlingen hun diploma zonder een kunstvak kunnen halen;
- Wiskunde in havo C&M is negatief voor artistiek talent en betekent een minimalisering van het cultuurprofiel;
- Niet tegen wiskunde, maar wel tegen uitholling van het cultuurprofiel;
- Wiskunde niet verplicht, wel rekenen!
- De combinatie wiskunde + rekentoets wordt als te zwaar beoordeeld;
- Ontwikkeling van wiskunde c betekent een extra vak en dus extra kosten (met waarschijnlijk kleine groepen).
- Een havo diploma behalen wordt onmogelijk voor een bepaalde groep leerlingen;
- Voor doorstroom van vmbo naar havo wordt heel lastig, dat kan nu nog omdat het profiel C&M geen wiskunde heeft;
- Niet voor alle vervolgopleidingen is wiskunde nodig;
- Leerlingen met dispraxie moeten vrijstelling voor wiskunde c krijgen;
- Er zijn serieuze kanttekeningen geplaatst bij de maatregel door deskundigen. Zij zien een risico dat leerlingen die nu wiskunde a kiezen, maar na de introductie van het makkelijkere wiskunde c gaan afstromen.

e. Benaming Grieks/Latijn

Een aantal respondenten leest dit voorstel als: deze vakken worden verlicht (wat als negatief wordt beoordeeld).

4. Proces en besluitvorming m.b.t. wetsvoorstel

OCW heeft een grote hoeveelheid reacties op het wetsvoorstel ontvangen. Dit vergt een zorgvuldige afweging. De minister en staatssecretaris nemen de reacties mee in hun overwegingen. Naar verwachting zullen zij vóór de zomer van 2013 de Tweede Kamer kunnen informeren over hun besluit.